

ELŐFIZETÉS
 KILÉNYBEN ÉS VIDEKEN:
 Egy évre ... 300 korona.
 Fél évre ... 150 korona.
 Egy negyed évre 75 korona.
 Egy hónap ... 25 korona.

Nyitási költségek
 megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesül
 vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 382.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résvény-
 Társaság.

Bulevardi Regele Ferdi
 nand 1. (József tőh.-ut 22.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Staubert József.

Péntek, augusztus 6.

A város a beváltásig nem kap kölcsönt.

A város műszaki bizottsága többi üléséből azt a javaslatot terjesztette a tanács elé, hogy város sürgősen vegyen fel 3 és fél millió korona kölcsönt a városi üzemek zavartalan menetének biztosítására. A tanács a kölcsön ügyével Zubor Andor tanácsnokot bízta meg, aki ma délelőtt tárgyalta az aradi pénzügyi vezetésével. A bankigazgatók kijelentették a tanácsnak előtt, hogy az aradi pénzügyi vezetés mindaddig, amíg a korona-bankjegyek bevezetése meg nem történik, nem folyósíthatnak nagyobb kölcsönt, de a beváltás után közölni fogják részletes ajánlatukat.

Az aradi malmokért.

A kormány nagy súlyt helyez a vidéki és az újonnan meghódított területek fejlett malomiparára. Arad, Nagyvárad és Temesvár, a három nagy alföldi város fejlett malomiparral rendelkezik, e város-malomcsoportjai a külföldön is ismeretesek voltak és az aradi Neuman-malom örömlényeit az egész világon ismerik. A kormány a napokban Oradea-Mare (Nagyváradra) küldte Morariu közlekedési felügyelőt, Tulin malomgyesületi elnököt és Rosinu malom-mérnököt, hogy tanulmányozzák a három város malomiparát. A kormány megbízottai Oradea-Mare (Nagyváradon) megtekintették a nagy malmokat, hosszas tanácskozásokat folytattak a város vezetőivel és az érdekelt malmok igazgatóival és tulajdonosaival, majd onnan Aradra jöttek, ahol megtekintették a Neuman-gyárat. A vendégeket itten báró Neuman Károly és Fuchs Arnold igazgató kálauzolták. Innen a bukaresti urak Timisoarára (Temesvárra) utaztak és az ottani malomérdekeltségekkel tanácskoztak. Eddigi útjuk eredményeképpen az a tanulság szűrődött le, hogy a valuta egységesítése feltétlenül szükséges az üzem zavartalan menetének megkezdéséhez, mert a tulajdonosok csakis így kerülhetik el a koronák és leu kurzusváltozása folyógyakran előálló veszteségeit. Másrészt nyilvánvaló lett a bizottság előtt, hogy e három nagy város világhírű malomiparának fennmaradását biztosítani kell azért, hogy román búzát küldjenek a világ piacára, amelyből nemcsak a belső, hanem a külföldre is tudnak szállítani.

Anglia új jegyzéke az oroszokhoz. (Magyarország ajánlata Ukrajnának. — Kilátástalanok a lengyel-orosz tárgyalások.)

BUCURESTI. Bukaresti diplomáciai körökben általánosan elterjedt vélemény, hogy az orosz-lengyel tárgyalások nem fognak eredményekre vezetni, sőt sokan még abban is kételkednek, hogy egyáltalán sor kerül-e a tárgyalásokra. Az általános vélemény az, hogy mindkét fél csak időt akar nyerni.

BERLIN. A szovjetkormány berlini meghatalmazottja nyilatkozott a német-orosz viszonyról a Berliner Tageblatt tudósítója előtt. Ezeket mondta: Nevetséges rágalom az az állítás, hogy mi közös határt akarunk Németországgal. Ebből csak az az igaz, hogy legfőbb követeléseink egyike a nyugattal és első sorban Németországgal való teljesen szabad gazdasági forgalom. A lengyel és francia imperialistáknak azt a tervét, hogy Oroszországot és Németországot gazdaságilag is elválasszák egymástól, végképpen meg hiusítjuk, mert a Németországgal való korlátlan gazdasági forgalom életbevágó érdeke a német és az orosz népnek. A lengyel népnek ugyanez az érdeke. Ezzel összefüggően a danzigi kérdés is nagyjelentőségű.

BUCURESTI. Az orosz-lengyel kérdés még mindig nem közeledik megoldás felé. Oroszország súlyos feltételekhez kötötte a fegyverszüneti szerződés megkötését és különösen a békétárgyalások megkezdését. Így többek között követeli, hogy a békétárgyalás 8 fél között folyjon le, Lengyelország, Szovjetország és Szovjetukrajna között. Ennek megfelelően azokat az ukrán csapatokat, amelyek a lengyel seregekkel együtt lengyel területre vonultak vissza, lázadóknak tekintik és rögtön kiadatásukat követelik. Ugyancsak követelik, hogy Lengyelország tagadjon meg minden támogatást az orosz ellenforradalmároktól és tiltsa ki őket területéről. Ugyancsak súlyos feltételeket szabott a moszkvai szovjet gazdasági kérdésekben is.

STOCKHOLM. Anglia a következő új jegyzékkel küldte a szovjetkormánynak: A szovjetkormány

legutóbbi két jegyzéke homályosságot támaszt a kérdésben, hogy mik Oroszország valódi szándékai. A július 19-iki távirat, ugyálszik, visszautasítja a szövetségesek részvételét azokon a tárgyalásokon, a melyeket az orosz és a lengyel kormány, valamint az Oroszországgal szomszédos államok kormányai fognak tartani. A legutóbbi távirat viszont, ugyálszik, beleegyezik a szövetségesek részvételébe. A brit kormány azt hiszi, hogy a szövetséges kormányok oly tárgyalásokat folytatnának a szovjetek kiküldöttjeivel, a melyek szerencsés eredményre vezetnének. A konferenciának célja az európai béke helyreállítása, kezdve az orosz-lengyel békén és pedig oly feltételekkel, amelyek biztosítanák Lengyelország függetlenségét és a két ország jogos érdekeit. A konferencia tárgyalná azokat a vitás kérdéseket is, amelyek Oroszország és azok a vele szomszédos államok között fennállnak, amelyek még nem kötöttek végleges békét Oroszországgal. Ezeknek a problémáknak rendezése után pedig a konferencia át fog térni az Oroszország és a szövetségesek között fennálló kérdésekre a foglalkozhat a normális viszonyok helyreállításának kérdésével Oroszország és a szövetségesek között.

BUCURESTI. Teleky Pál gróf magyar miniszterelnök felajánlotta Ukrajnának Magyarország segítségét ama ukránlakta vidékek visszaszerzésére, amelyek jelenleg a Csehszlovák köztársasághoz tartoznak, ha az ukránok Magyarországot a bolsevikiek ellen támogatják. Teleky eme kivánságát az a szükségesség diktálta, hogy Magyarországnak, Lengyelországnak és Ukrajnának a bolsevik veszedelemmel szemben blokkot kell alkotni.

Ujaradon német a hivatalos nyelv.

Ujarad község képviselőtestülete legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy bevezeti a német nyelvnek hivatalos nyelvként való használatát. A község nevét *Neurad*-ra változtatták.

A Népszövetség programja.

RÓMA. A Népliga nyolcadik tanácsa Saint-Sebastianban összehívult. A tanácsülés programja a következő: 1. Azon államokat, a melyek a Népliga tudta és beleegyezése nélkül háborút indítana — gazdasági blokádnak alá kell venni. A Népligának ez a leghatalmasabb fegyvere, hogy meggátolja a háborút. — 2. A nemzetközi állandó munkásszervezet létesítése a jelenlegi, már létező szakszervezetek alapján. — 3. A békeszerződések határozatainak mikénti alkalmazása. A lehető legjobb módszer megkeresése. A volt német gyarmatok birtoklására vonatkozó mandátumok és azok ellenőrzése. — 4. A nemzetközi békebírószék és állandó felső törvényszék létesítése. — 5. A különböző nemzetek parlamentjei közötti kapcsolat megteremtése. — 6. Általános költségvetések ellenőrzése. — 7. A Saar-medence költségvetése. — 8. A nemzetközi közlekedés és transzport bizottsága mandátuma közvetlen jegyek szolgáltatására. Utlevél és vámkérdések. — 9. A nemzetközi végrehajtó iroda megszervezése. — 10. A július 23-áról elmaradt brüsszeli nemzetközi pénzügyi konferencia új határidejének kitűzése.

A mai valutapiac.

Az aradi, de általában az egész országnyi valutapiacot rövid idő óta a teljes bizonytalanság uralja. Az idegen valuták tulajdonosai nem igyekeznek tudni értékeiket, a vevők sem igen szívesen vásárolnak, a korona közeli beváltásának vagy be nem váltásának híre befolyásolja a valutapiacot, ezért tartózkodó a hangulat és ezért nem is tudnak az árak kialakulni. Ma Aradon dollár 136—138-on, már két 410-en, lelt 345—350-en adtak el. Bucuresti legújabb jelentések szerint a korona 28—28.25, márka 106—108, dollár 35—36-os árfolyamon áll.

— Németországban megszűnik a hadkötelezettség. A Reichstag elé beterjesztették a hadkötelezettség megszüntetéséről és önkéntes hadsereg megszervezéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint a hadsereg 100.000 emberből, a haditengerészet pedig 15.000 emberből fog állni, akiket önkéntes jelentkezés alapján 12 évre soroznak be, míg a tisztek 25 évre szóló szerződést írtak alá.

MŰVESZET.

Cornevillei harangok.

A legkedvesebb operett-melódia hangzott fel tegnap a nyári színházban. A majdnem zsúfolásig megtelt nézőtérben a lázas premie-rek hangulata uralkodott, ami nemcsak a Cornevillei harangok gyönyörű áriáinak, hanem minden tekintetben elsőrendű előadás-nak is szólt. A vendégszereplő Horváth Nusiról kell elsősorban megemlékeznünk. Az ő Serpolette-je isig-vérig az, aminek a szerző az alkotás lázas pillanataiban elképzelte. Kedves, szeretetreméltó, tréfás, tulzástól mentes. Énekszám-mai valósággal felülmúlták a forrástól szenvedő közönséget. J. Halmes Mici (Germaine) mint mindig, ezúttal is briliánsan éne-kelt a különösen a harangokról szóló dalával ért el nagy sikert. Különösen jó napja volt tegnap Ocskaynak (Gronifjeur). Neki való szerepet kapott, amelynek ének-beli szépségeit lírai tenőre kel-lőképen juttatta érvényre. Barics (Gáspár apó) megrázó drámai erő-vel játszott a ezúttal is tanubi-zongorát tett arról, hogy nem-csak kiváló énekes, hanem első-rendű drámai színész is. Ladis-lay (Henry márk) hatalmas, cse-nge baritonja betöltötte a terjedel-mes arénát. Győző (városbíró) egészséges humorával állandó de-rültségben tartotta a közönséget. A kar és zenekar pedig beszáj-takért Gellért Pál karmestert el-ismerés illeti. (Kv.)

* A világ vége a címe annak a pompás operettnek, amelyet teg-nap játszott a román operett-tár-sulat. A zenéjét J. Bratianu sze-reste. A musika invenziós és se-nes munkája. Sok benne a fi-norosság, a bécsi operettnek ha-sználó lágyaság és dallambőség. A román muzikus darabját a közön-ség szeretettel fogadta a különö-sen sokat mulatott. Círcsere-re pompás módján és szellemes mon-dással. Az előadás eleven, gördülő volt.

* Városi Színház. A bucsu-est-i Avram Nicolau operett-színház ma, pénteken Glibert: Bukai című kitalált operettét mutatja be. — Jegyek előre kaphatók a színházi pénztárnál.

* Horváth Nusir vasárnap elő-mutatja Rákosvári színház is bemutatja ragyogó tehetségét a Bőregár ope-rét, majd a szombat a Ripp-Rippben lép fel a jövő hét keddjén. A két aradi színház: jolsvai Germanus János és Kárpáti Béla Oh szere-lem című, operettjét szombaton és vasárnap mutatja be a színház-színház.

* Értékes-műsor a Modern Ka-baré Arthelyi színházban. Nagyszóró műsort mutat be ma a ka-baré kitalált társulata. Szinte ke-rül 7-öt pikáns bohózat.

* Vörös és fekete a címe an-nak a pompás portrénak, amely a lángyel-féle butorkereskedés ki-váltságában látható. A portré egy híres aradi urleányt, Balla Gizi-t ábrázolja, amint egy fekete macskát tart a karján. A művészi rajzról Balla Frigyes festőművész alkotása.

Vihar a magyar nemzetgyűlésen

Andrássy felszólalása körül.

BÉCS. A magyar nemzetgyű-lésen megkezdtek a vitát a kor-mány programja fölött. A meg-kezdett vita során felszólalt gróf Andrássy Gyula is, aki beszédje elején megemlékezett a destrukció ellen folytatandó nagy küzdelem-ről, majd megállapította a magyar közállapotokban észlelhető javu-lást, kérihetetlen harcot hirdetett a bolsevizmus ellen és a törvény-hozás első feladatául a tekintély helyreállítását nyitvánította. Ki-jelentette, hogy tekintély nélkül a magyar nemzet nem lesz képes nagy feladatának betöltésére és ez nem lesz addig, amíg Szent István koronája nem fog újból az őt meg-illető fejen ragyogni. A nemzet-gyűlés mindezekig általános he-lyesléssel kísérte Andrássy beszé-dét. Az első zajos jelenetek akkor játszódtak le, amikor Andrássy a Bethlen-féle akció meghiusulását tette szóvá és megállapította, hogy ez a vállalkozás személyi kérdése-ken bukkant meg. A kormányzópárt hangos kifakadásokkal tiltakozott Andrássy kijelentése ellen, szidták a kaszinót, a grófokat, Andrássyt, aki csak nehezen tudta folytatni beszédét.

— A nemzeti hadsereget — mondotta ezután — minden kriti-ka fölé kell helyezni. Szeretni kell a hadsereget és nekik pedig hoz-zánk kell szólni. Óvakodjunk mint nemzetgyűlés az ő belső ügyeikbe beavatkozni a nyilván-nosság előtt. (Felkiáltások: De megfordítva is.) A katonai vezető-ség legyen tudatában annak, hogy a katonaságnak, mint a törvény őrének, feltétlenül tiszteletben kell tartania a törvényt. (Felkiáltá-sok: Ne politizáljanak a katonák!) Aggodalommal nézem, hogy bizo-nyos elemeket a hadseregben al-sóbbbrangu munkára akarnak fel-használni. Az a kérdés, hogy ezek a kiválogatások egyéni szelekciók lesznek-e, vagy nem pedig bizo-nyos általános szimpátia vagy an-tipátia, mert nem lehet az szem-pont, hogy valaki zsidó vagy szo-cióldemokrata. Ezt helytelenítem, mert ez nem a konszolidáció felé

* Operett-bemutató Horváth Nu-siról. A jövő hét szerdáján lesz a premierje Stolz Róbert, a bécsi An der Wien színház karmestere új operettjének, a Csókbakternek. A bécsi karmester operettje az osztrák fővárosban sorozatos elő-adást ért el és magyarba is nagy sikerrel ültette át a budapesti Revü-színház. Az aradi bemutató-nak külön érdekessége lesz, hogy a fő női szerepet Horváth Nusir játssza, aki Kolozsváron is diadalra vitte az operettet.

* Működés-színházak műsora. Aug. 6-án az Apollóban: Amit az erdő mesél. Társadalmi dráma. — Az Urániában: Három a kislány. Film operetta.

vezet, hanem a viszály magvát hintti el.

Meskö Zoltán: Ne féltesse a zsi-dókat.

Reichl Richárd: Zsidó nem lesz többé katonája Magyarországon.

Beszéde végén Andrássy a munkáskérdést fejtette és ki-jelentésével a lezavartabb jelene-tekét váltotta ki. — Szociális po-litikát kell folytatnunk, mondotta Andrássy és a szeptemberi tá-mogatónk. Válasszák el a mun-kásokat a kímös vezéreiktől, de ne büntessék a tömegeket. Haller kül-tuszminiszter odaköltötte Andrássy-nak: — A munkáskérdés nem szo-cióldemokrata kérdés! Ebből az-után nagy lármát kelt. Andrássy Gyula Hallernek a következőket válaszolja: — Szociáldemokratá-nak lenni sem bűn és azért, mert valaki szociáldemokrata, nem sza-bad vele kegyetlenkedni! Óriási zaj tör ki erre a kijelentésre. A képviselők felugranak helyükről és úgy kiabálnak. Rubinek István

kiált: — Abszurdum itt ilyen beszédet mondani! Schandl István a padot verve ordítja: — Hogy beszélhet így egy Andrássy! Hogy szabad egy képviselőnek ilyet mondani! Andrássy Gyula izgatot-tan várja, míg a vihar lezajlik, azután a következő szavakkal fe-jezi be beszédét: — Ugy veszem észre, hogy a képviselő urak már régóta keresik az alkalmat, hogy beszédemben valamin felháborod-janak. Most úgy akarják feltűn-tetni beszédemet, mintha én álta-lánosságban jelentettem volna ki, hogy Magyarországon a szociál-demokratákkal kegyetlenkedtek. Én csak annyit mondtam és mon-dok, hogy ha voltak is a szociál-demokrata pártnak bűnei, mégis sok megértéssel és szeretettel kell közeledni hozzájuk, a bűnös veze-tőket büntessék meg, de a töme-geket be kell vonni az alkotó mun-kába. Az izgatott hangulatban az elnök szünetet rendelt el, amely után gróf Apponyi Albert szólalt fel, aki a vaggonlakók ügyéről be-szélt.

* Schubert Ferenc örökség melódiai esendültek fel tegnap az Uránia orkeszterében. Schubert költői lelkének minden finomsága, szerelme, fájdalmas csatlódása ugy a zenében, mint a filmben meg-rázza lelke mélyéig a nézőt. A „Három a kislány“-t még csak két napig tartja műsorán a színház.

* Amit az erdő mesél L. Lotte Neumann a mozivilág legragyo-góbb csillagát egy minden tekin-tetben tökéletes, titokzatos témájú társadalmi dráma főszerepében lát-tuk tegnap viszont az Apollóban. Amit az erdő mesél első része „Harc az örökségért“ alcímet vi-seli.

Kun Béla elutazott Orosz-országba.

WIEN. A Németországból leg-utóbb érkezett jelentések megerő-sítik azt a hírt, hogy a német kor-mány Kun Bélát és társait szabá-dom bocsátotta. A mai lapok már részletesen be is számolnak erről és a kormány elhatározásának okául azt hozzák fel, hogy a né-met kormány a volt magyar nép-biztosokat politikai foglyoknak te-kintheti csak és így rájuk bízta annak az országnak a megválasztását, ahol letelepedni óhajtának. Kun Bélák lakóhelyül Orosz-or-szágot választották és már utaz-is indultak Oroszország felé.

Gyilkosság — felmentés

Ez év március 27-én az arad-mezeyi Banesc községben Faur Tódor odaváló gazdaember a falu korcsmájában összekülönbözött Bonics János öreg parasztember-rel. A szótvitésből civakodás lett, a két verekedő ember lezuhant a földre. Faur lezuhva Bonicsot, aki vérében fejtengve a padlón ma-radt. A csendőrség azonnal lefar-tóztatta a nyilvános helyen, az öreg Bonics másnap belehalt sér-ülésébe. Szándékos emberölés vádjával állott ma Faur az aradi törvényszék büntető tanácsa előtt. A bíróság rövid tanácskozás után a szándékos emberölés vétségét mondta ki, az amnesztia rendelet alkalma nélkül azonban felfüggesz-tette addig, amíg a vádla nem dönt a minősítés dolgában, mert az ügyész fellebezett az ítélet el-len. Faur Tódort ideiglenesen sza-badlábra helyezték.

Sok az ünnep.

A kereskedelmi és iparkamarák akciót indítottak a felesleges és termelést bénító ünnepnapok eltör-lése illetőleg kiküszöbölésére. Az akció sikere érdekében a kamarák elhatározták, hogy a prefektusok-hoz és a kormány tagjaihoz az akció pártolása érdekében megke-resést fognak intézni. Ez a meg-keresés elkészült és ebben a kö-vetkezőket javasolják: 1. Addig is, míg az egész királyság terüle-tén rendezést nem nyer a munka-szüneti napok szabályozása, Er-dély és Bánát területén az 1891. évi XIII. törvények rendelkezése tartassanak érvényben, azzal a módosítással, hogy: a) augusztus-husadika töröltessék a munkaszü-neti napok közül, ellenben: b) ki-bővítsék a Julián naptár sze-rinti husvét, karácsony és pün-kösdi ünnepnapokkal. 2. A vásár-napokon a Gergely és Julián na-ptár szerinti sátoros ünnepnapok-k kívül más egyházi ünnepek vagy munkaszüneti nap ne legyen. A nemzeti ünnepek csak a hivatalok részére deklaráltassanak munka-szüneti napoknak. E napokon te-hát az üzletek nyitva tarthatók le-gyenek és az ipari munka legalább is a délelőtti folyamán folytatható legyen. Az e napokra eső szüneti napok is megfelelően közhírre teendők.

HIREK.

A londoni divat.

Egy Angliában járt aradi kereskedőtől halljuk a következőket: A háború előtt az angol hölgyek voltak a világ közismerten legprűdebb lényei, akik előtt bizonyos, nálunk minden művelt család asztalán helyet foglalható ruhadaraboknak még csak a nevét sem volt szabad kiejteni. A „shocking” hazájában is sok mindent megváltoztatott azóta az idők folyása. Talán a szűri érintkezés Párisal, talán a nőemancipáció újabb térhódítása az oka, de egyszerűen az új divatból érkező újságok és fotók olvasása nyomán teljesen megváltoztak a divatok és az eddig megalkotott nézetek.

A napilapok a vérbeli párisi szerepekről írnak, az újabb angol divatregények és novellák olykor Aradon sem lehetnek egy fiatal leány kezébe adni és végül ami a legjobb fokmérője a női nem magatartásának, a divat, az nemcsak hogy párisi, hanem ultra francia. A ruhának alul való megrövidítése már alig bír versenyezni a dekoltázs mértani haladásával és várjuk, hogy mikor — találkozunk. Ilyképpen a nők felsőteste és lábai egyre nagyobb és (angol nőkről van szó) laposabb siktereket tesznek szabaddá, amelyek kész teret adnak az alkotási vágyra. Igen, ezeket a tereket, a kebleket, a vállakat és hátakat most az angol társaság hölgyei, talán a prudencia oltárán áldozott fügefalevélként — előkelő festőművészekkel, néha csak egy estére, befestetik szép képekkel. Ugyan így még tengerfürdőkön is, a lábakon alakzatokat festenek. Ettől már talán nem messze van az az idő, amidőn egész ruhát a festőművészek terveznek.

— **Ferdinánd király Brassóban.** Ferdinánd király rövidebb tartózkodásra ma Brassóba érkezett.

— **Kinevezés.** Dr. Silber Ignác aradi törvényszéki jegyzőt az igazságügyminisztérium Nagyhalmágyra járásbírónak nevezte ki.

— **Haller István Szegeden.** Bécsből jelentik, hogy Haller István magyar kultuszminiszter szombaton Szegedre utazott. Haller az egyetem felállítására és elhelyezésére ügyében kezdett tárgyalásokat Szeged hatóságával. A miniszter kíséretében Szegedre utazott többek között Oláh Dániel nyugalmazott munkásminiszter és Tóth Lajos helyettes-államtitkár. A vasúti állomáson a városi magisztrátus fogadta a minisztert, akit a tanácsosok között Somogyi Szilveszter dr. polgármester üdvözölt nagy becszettel.

— **Horthy egyik rokonát meggyilkolták.** Budapest. A Magyar Távirati Irodának jelentik Miskolcra: Gróf András Ketütközi földesúr, Horthy Miklós sógora-fivérének meggyilkolták. Az a gyanú, hogy a gyilkosság bosszu műve.

— **Városi földek bérbeadása.** A gazdasági szék előtt a tüzoltó lakatnyában levő kamarási hivatalban e hó 15-én reggel 7 órakor lesz a városi földek bérbeadása. A bérbeadás nyilvános árlejtés útján fog történni.

— **AAO. old-boyok!** Szombaton 6 órakor training.

Románia konszolidációra hívja fel Magyarországot.

BUCURESTI. Beavatott helyről jelentik: *Lepadat* külügyminiszeri osztálytanácsos a legközelebbi napokban Bécsbe utazik, hogy az ottani magyar követség útján érintkezésbe lépjen a magyar kormányval és konszolidációra szólítsa fel. A helyzet ugyan is az, hogy Magyarországnak és Romániának rendkívül sok függőben levő ügye van, amelynek elintézése mindkét állam szempontjából igen sürgető. A román külügyi kormány azonban a jelenlegi magyarországi viszonyok miatt nem hajlandó a diplomáciai összeköttetést felvenni a magyar

Kormányval, miután Magyarország részéről állandó izgatott hangulat nyilvánul meg a szomszédos államok irányában. A román kormány megbízottjának állítólag az a küldetése, hogy a Magyarországot körülvevő új nemzeti államok képviselőivel tárgyaljon és elfogadtassa azt az álláspontot, hogy Magyarországot figyelembevéve a komoly konszolidáció útjára térés szükségességéről. Ha a szomszédos államok együttes fellépésének eredménye lesz, Románia diplomáciai megbízottai Mihályi miniszter vezetésével Budapestre utaznak.

Tízennégy évfolyam összeírása Aradon.

Írtunk arról, hogy legközelebb egész negyven évig összeírják a hadköteleseket. Az aradi hadkiegészítő parancsnokság már megkapta a hadügyminiszter erre vonatkozó rendelkezését, amely ma megérkezett a katonai ügyosztályhoz is. Az összeírás e hónap 7-én kezdődik és 24-én fejeződik be. Jelentkezni tartoznak az aradi születésű, valamint az Aradon lakó idegen illetőségű hadkötelesek a következő sorrendben:

Augusztus 7: 1895—1896 évf. A—G betűig, aug. 8. 1895—1896. évf. H—L betűig, aug. 9. 1895—1896. évf. M—S betűig, aug. 10. 1895—1896. évf. T—Z betűig. Augusztus 11-én az

1886-ban született hadkötelesek, aug. 12-én az 1881. évf. aug. 13-án az 1882. évf. aug. 14-én az 1883. évf. aug. 15-én az 1884. évf. aug. 16-án 1885. évf. aug. 17-én az 1886. évf. aug. 18-án 1887. évf. aug. 19-én 1888. évf. aug. 20-án az 1889. évf. aug. 21-én 1900. évf. A—M betűig, aug. 22-én 1900. évf. N—Z betűig, aug. 23-án 1901. évf. A—M betűig, aug. 24-én 1901. évf. N—Z betűig. Illetékes helyen ki-jelentették előttünk, hogy a hadkötelesek összeírásának az a célja, hogy a hadkötelesek listáját pontosan állítsák össze.

Kétszázhatvan ember hagyta el Aradot a repatriáló vonattal.

Ma délelőtt tízenegy órára volt jelezve az új repatriáló vonat indulása, azonban ez — közbejött akadályok miatt — csak délután kettőkor hagyta el az állomást. Kilencedszer indult már utra Aradról kitéleplő vonat és a vett értesülések szerint ez nem lesz az utolsó, mert nagyon sokan szándékoznak még elhagyni a várost és még nagyobb a száma azoknak, akiknek el kell hagyniuk Aradot.

Az állomás képe már napok óta mozgalmas volt. Hatalmas társzekerek szállították ki az elutazók butorait és holmait. A kitéleplő hivatal titkárnak, Váti Aurélnak jóakaratóból minden családnak külön kocsit kapott. Ezutal mintegy hetvenöt család (köztülbelül 260 személy) hagyta el a

román területet. Bittner Róbert ezzel a vonattal nem hagyta el a várost, csak később utazik el Aradról. A vonat a kürtösi állomásig megy, ott átesnek a szokásos határvizsgálaton, azután pedig az utasokat átadják a magyar hatóságoknak. A vonat elindítása simán, minden fennakadás nélkül ment végbe, az utasok jókedvűek voltak, csupán egy pár ember horgasztotta le busan a fejét, többnyire olyanok, akiknek nagyon is megtetszett a marosmenti szép város. Két óra után a vonat kifizűtött az állomásról, a bucsuzásra kijött ismerősök és rokonok hazamentek, hazamentek a hivatalos funkcionáriusok is és már előkészületeket tesznek egy újabb repatriáló vonat összeállítására.

— **Gyógyszertárát nem lehet eladni.** Nagy József megakartá vásárolni Keppec József berzovai gyógyszerárát, ugyancsak Weiss Arnold aradi gyógyszerész Rolkó Kálmán gyógyszerárát. A belügyi államtitkárság a gyógyszerárak átírását megtagadta azzal az indoklással, hogy az érvényben levő törvény értelmében személyjogi gyógyszerárak el nem adhatók és nem örökölhetők.

— **Vaggonlakók.** A budapesti nagy vagonvárost — úgy látszik — már nem igen lehet bővíteni. Az újabb érkező vagonlakókat ezért a nagyobb vidéki városok állomásain helyezik el. Mint a Szegedi Friss Újság jelenti, a vagonlakók száma már Szegeden is tekintélyes számra növekedett:

a szeged-rókusai pályaudvaron százhuszonhét család várja sorsuk jobbrafordulását.

— **Letartóztatás indiszkrét miatt.** A bukaresti helyőrség letartóztatta Negrisoreanu hadnagyot, aki a hadügyminisztériumban teljesített szolgálatot, mivel súlyos indiszkrétciót követett el. Negrisoreanuak összeköttetése volt a kommunistákkal, akiket a katonai hatóságok minden lépéséről informált. Az eddigi vizsgálat megállapította, hogy a letartóztatott tiszt tagja volt a szociálista pártnak, a hol Delaest néven szerepelt. Ugy a tiszt, mint a neje, résztvettek különféle titkos összejöveteleken. A fentebbi álnév alatt forradalmi cikkeket is írt a letartóztatott tiszt.

— **ÚJ HID VELENCE ÉS A SZÁRAZFÖLD KÖZÖTT.** A velencei városi közgyűlés elhatározta, hogy hidat építtet a város és a szárazföld között. A hid, melyen villamos vasút is fog járni, 3 km. hosszú lesz és 30 millió lírába fog kerülni. Eddig Velencét csak a vasúti töltés és hid kötötte össze a szárazfölddel.

— **Porosz nők Vilmos császárnak.** Abból az alkalomból, hogy Vilmos császár új tartózkodási helyére költözött, a keletporoszországi nők egy része bronz szobrot küldött a császárnak, azzal a felirattal: „A felejtethetetlen császári párnak”. Vilmos polgári kabinet íródája az uralkodó nevében köszönetet mondott a kifejezett hűségért és tudatta, hogy a szobrot a doorn parkban helyezte el.

— **Könyvtárat, hangversenyt magas áron vesz Korpel.**

— **Három Robinson.** Plymouthból jelentik: Jehicos tengernagy a Coendes tengerben fekvő Karácsony-szigeten különös felfedezést tett. Amidőn ugyanis a „New-Scotland” csatahajó fedélzetén a tengernaggyal ezeken a guanoiban gazdag szigeteken rövid időre kikötött, a legénység a szárazföldre menve, egy három főből álló modern Robinson-kolóniára bukkant. Az egyik közülük amerikai, a másik francia, a harmadik pedig egy tahiti bevezető, akik teljes két év óta éltek magukban a szigeten. Ez alatt az idő alatt nyomorúságosan kókusadióval és halakkal táplálkoztak. A világ többi részétől teljesen el voltak zárva, sohasem kaptak hírt a egyetlen hajót sem láttak arra vitorlázni. Nem tudtak arról sem, hogy a háborúnak már vége szakadt. A három Robinson halás örömmel fogadta a tengernagy ajánlatát, hogy őket hajóján magával viszi.

A lakáshivatal panamistái az ügyészszégi fogházban.

A lakáshivatal büns tisztviselői már az ügyészszégi fogházban vannak. A vizsgálóbíró kihirdette a vádlottak előtt az előzetes letartóztatás elrendelését, de kihallgatásukat csak pár nap múlva kezdi meg. Horváth kapitányt a fogház és a sok meghurcoltatás egészen megtörte és gyűrött arccal, apatikusan ül fogházi cellájában. Strasser bizik kiszabadulásában, sorsát egykedvűen fogadja, csupán leányának a közeli esküvője izgatja. Halpert, aki teljes beismerő vallomást tett, már beletörődött sorsába és nem törődik semmivel. A foglyok kívülről élelmezhetik magukat és hozzátartozóik is meg látogathatják őket. Horváth és Strasser védőül dr. Papp Tivadar volt vármegyei főjegyzőt kérte fel, aki a megbízást el is fogadta.

A szerkesztésért ideiglenesen:

SIPÓS IVÁN

(fől.)

Gazdag L. Alk.

NYILTÉR.

As ezen rovat alatt közölték nem vállalunk felelősséget.

Eltávozásommal jóbarátainak, ismerőseimnek és nagyrabecsült üzleti feleimnek eseten mondom Istent hozzádot.

3269 **Egry Elemér.**

(Minden külön értesítés helyett.)

Fájdalommal és megtörtén közöljük, hogy

Rózsákánk

hosszas szenvedés után meghalt. Drága halottunkat augusztus 6-án, pénteken délután 8 órakor temetjük Bulev. Carol I. (Erzsébet-körút) 87. szám alatti gyűszűházba.

10806 **Hacker László és családja.**

Apró hirdetések

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket díjat anélkül csak számítjuk.

Minden sor hirdetésért ára 1 korona 50 fillér.

Vastagabb betűkkel 3 korona.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 15 korona.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztasson.

ELADÓHIVATALUNKBA a következő levelek érkeztek, melyeknek átvételét kérjük:

„En lennék.”
„Tiszta multu.”
„Gyáros.”
„Öszinte.”
„Örök hála.”
„Ki'artó barát.”
„Szóke, mint a buza.”
„Amor.”
„Páros élet.”
„Boldog jövő.”
„Titoktartás.”
„Hajnali hasadáskor.”
„Hóvirág.”
„Diszkrét 14.”
„Egyedül unalmas.”
„Unokafivérem.”
„8. számú színházjegy.”
„Nincs senkim 2.”
„Szóke.”
„Feltétlenül megbítható.”
„Arad odar Ungebung.”
„Igazgató.”
„Házvezetőnő.”
„Iparvállalat.”
„Gyártelep.”
„Nagy gyári vállalat.”
„Komoly.”
„Jól fizetek.”
„Megbízható.”
„Uri család.”
„Szatmár üzlet.”
„Allandó alkalmazás.”
„Magányos nő.”
„Intelligens.”
„Üzletvezető.”
„Munka.”

Üzletek.

ITALMÉRÉST, vagy ehhez hasonló üzletet keres lezárolásra fiatal nőember. Cím: Wallinger hirdetőjében László-utca. 9883

Ingatlan.

SÉGA, VAS GEREBEN-UTCA 3. számú ház eladó. 3274

Valódi spanyol 9884

parafadugó

minden nagyságban kapható

Kornis Testvérek Aradon.

Szilvás-kádak

esetleg üthasználattal 1600 hektoliter egészben vagy részletekben eladók
HELL Str. Russu Sirianu
(Aulich Lajos-utca) 20. szám. 9884

Sodronyszeg

minden nagyságban a legolcsóbb árban kapható

Plata Avram Iancu (Szabadság-tér) 9. (Pincehelyiségben.) 9885

Fratli Steiner

bőrkereskedése

Arad, Asztalos Sándor-u. 2-3. Fiókület Ujaradon. 9861
Mindennemű bőrárak és cipéskellékek legolcsóbb bevásárlási forrása. Szolid ár.

Írógépek vétele, eladása, javítása

Bodnár

írógép vállalatánál (a főpostával szemben). 10081

H I R D E T M É N Y.

A Csanádmegyei Gazdák Áruforgalmi Részvénytársasága Magyarbánhegyesen

1920. évi augusztus hó 22-én délelőtt 10 órakor tartja

I. és II. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket meghívjuk.

Szavazati jogukat csak azok a részvényesek gyakorolhatják, kik részvényutalványukat — ideiglenes elismervényeiket — a társaság pénztáránál M.-Bánhegyesen, vagy az Aradmegyei Takarékpénztár pénztáránál Aradon legkésőbb 1920. évi augusztus hó 18-ig bezárólag letétbe helyezték.

Tárgysorozat:

1. Két részvényes választása a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. A felügyelő-bizottság választása 1921. évi május 12-ig terjedő időtartamra.
3. A felügyelő-bizottság javadalmazásának megállapítása.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentéseinek felolvasása, az 1918. csonka és az 1919. teljes üzleti évekre, a számszerűsítés és a mérleg előterjesztése és megállapítása az 1918. csonka és az 1919. teljes üzleti évekre, valamint a nyereség hovatartozása és felosztása iránti határozathozatal. Határozathozatal a felmentvények megadása iránt.
5. Indítványok.

Magyar-Bánhegyes, 1920. július 7.

Az igazgatóság.

Az 1918. és 1919. évi mérleg-számlák és felügyelő-bizottsági jelentések az Aradmegyei Takarékpénztárnál hiteles másolatban megtekinthetők. 3270

Névjegyeket, levélpapírokat, meghívókat, üzleti és hivatali

NYOMTATVÁNYOKAT

kisebb-nagyobb mennyiségben legjutányosabb, legcsinosabb kivitelben és legjobb papíroson készít az

Aradi Közlöny nyomdája

:: (Az Arad-ocsanádi egyesült vasutak palotájában.) ::

Alkalmazás.

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánlunk intelligens fiatal nő, jó bizonyítvánnyal. Elősebb magányos urhoz. Vidékre is megy. Cím: Wallinger hirdetőjében László-utca. 9884

GYERMEKSZERZŐ mindenek leány jó fizetéssel azonnal felvétetik. Strada Marasesti (Kossuth-utca) 39. 3265

MOSÓNÓ ruházatos ajánlunk. Dessz-utca 18. 3268

VERLÄSSLICHE Kinderfräulein wird gesucht. Dr. Géza Éles Strada Romanului (Zrinyi-utca) 2. 3267

KOVACS, vagy kovácssegéd kisegítőnek keresetlik. Jelentkezni ujaradi sörgház irodában. 82

ELARUSITONONEK teljes állás, vagy gyermekek mellé ajánlkozom. m a kiadóban. 23

SOFFOR VILGAT végzett egyén vasnapra est 24 órára elmeget soffort helyettesíteni. Bővebbet Jozef Robitschki irodában. Kossuth-szoborral szemben. 3273

KISZOLGÁLÓ kismesnyő, ki könyveléshez ért M. Klein jun. könyvtárszobában felvétetik. 3275

Vétel és eladás.

EREDŐ, háló eladó. Megtekinthető délelőtt Strada Csobus Wesselenyi-utca 20a) I. em. 3264

VADONATUJ 6-os cséplőgép, teljes felszereléssel azonnal eladó. Traján Nyágy Alvács. 3266

ANTIK butorok, ékszer, porcellán eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében László-utca. 9880

BETEKSÉG miatt mosi ocsón átadó Bővebbet Huber János Strada Marasesti (Kossuth-utca) 39. 3243

AGYNEMŰRE való finom kézi kismes és csipke eladó. Péter-utca 2c) 500

Aranyat, ezüstöt

Aranyat mennyiségben vesz
Központi Aranybevitő ékszer
Bul. Reg. Ferd. (József főherceg-ut) 12.

Cérna, pamut,

szekrések, pipák, fésűk, tro nok stb. nagyban eladása. 3107

Mihály si Bruckner
Str. Horia (Széchenyi-utca).

Csáky

órák, ékszerész és vésnök
Aradon, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1.

Székács műhely és ékszer vésnök műterem. 9971

Aranyat vesz a legmagasabb áron!

Iuon Köö

kézmű és divatruháruháru
Boros Béni-tér 16. (Waniosok háza.)
Ajánlja dusan felszerelt raktárát kézmű- és ruháruháru olkkokban, nagyban és kis mennyiségben. 10021

Grünwald si Moskovitz

cukor, cukorka, gyümölcsök, gyarmatárak és norinbergi nagykereskedése. 9991

Kifutó fiu

jó fizetéssel felvétetik.